

Székelgyermekviselésben, Csepkötőbor

A Nemzetpolitikai Államtitkárság két, a külföldi magyarság támogatására létrehozott ösztöndíjával tehetséges, hazaszerető fiatalokat küld néhány hónapos szolgálatra a határokon túli magyar közösségekbe. Harmadik, egyben utolsó cikkünk a témában újra messzire kalauzolja az olvasókat, az Atlanti-óceán túloldalára, az Amerikai Egyesült Államokba, a Kőrösi-ösztöndíjas Rácz Eszter Annához, akinek szolgálata jelenleg is tart. Az ő esetében az ösztöndíjas kiküldetés nincs egy adott helyszínhez kötve. Néhány hónapot Michigan államban töltött, beszélgetésünk pedig Washington D.C.-ben tartózkodott. Lelkesen beszélt az eddig megélt tapasztalatokról, és mindig eszébe jutott egy másik történet.

Az öt hónap alatt bármerre voltam, azt éreztem, jó helyen vagyok

Érkezésekor Eszternek már nem okozott nagy meglepetést az, ami az amerikai és a hazai mindennapok különbségeiből adódik, amit sokan csak kultúrsofoknak neveznek. Mert ott bizony minden köszönéskor megkérdezik egymástól a bűvös „How are you?”-t, de ha a gyanútlan magyar ember megpróbál válaszolni erre a kérdésre, akkor már furán néznek. Hiszen ez csak a köszönés része, nem egy igazi kérdés, a válasza pedig senki nem kíváncsi. Ha pedig valamire szükségünk van, megrendeljük és pár nap múlva, vagy akár már másnap ott van a küszöbünkön. Hovatovább még automatikus megrendelő gombot is tarthatunk otthon, hogy csak megnyomjuk, amikor fogóban a kávé vagy a mosószer. Történt egyszer, hogy egy gyermeki kíváncsisággal megáldott, amerikai kényelembe csöppent idegen talált egy ilyen gombot és nem tudta mi az, ezért megnyomta, mert ugyan mi történhet. Aztán a lakótársa megkapta az energiatartalék adagját egy fél évre előre. Egy városi legenda szerint az eset egy Amerikában szolgálatot teljesítő másik ösztöndíjossal történt meg.

Eszter nem először járt már Amerikában. Korábban egy gyerektáborban volt segítőként Pennsylvania államban, így túl volt már az első benyomás élményén, amikor Kőrösi ösztöndíjasként megérkezett, de akkor nem magyar gyerekeket táboroztatott. Mostani utazásában pedig az eddig eltelt idő alatt pontosan a magyarság megélése volt a legerősebb tapasztalata.

Az évek óta Amerikában élő magyarokkal való személyes találkozások hagyták benne a legmélyebb nyomot. „Nagyon sokféle emberrel ismerkedtem meg, és mindegyik egy-egy ajándék volt számomra, mert tényleg nagyon jó emberekkel hozott össze a Jóisten itt kint. Mindenkit mintha már ezer éve ismernék, pedig csak fél éve, pár hónapja” – mesélte.

Esztertől megtudtuk, Debrecenben született és ott is nőtt fel. Megosztotta velünk egy élményét, amikor találkozott egy úriemberrel, aki szintén Debrecenben végezte tanulmányait annak idején, és amikor ez kiderült, a férfi kérdéseinek se vége, se hossza nem lett. Mindent tudni akart a városról, ahol fiatalkorát élte. „Hosszú évek óta nem volt Debrecenben. Csillogó szemekkel érdeklődött örömeiben... és bánatában. Nagyon boldog volt, hogy végre beszélgethetett egy debrecenivel” – emlékezett vissza. Eszternek pusztán azzal sikerült örömet szereznie, hogy Debrecenről beszélt. Ekkor döbbsent rá arra, hogy nem kellene világmegváltó törekvések ahhoz, hogy értelmét érezze ottlétének. Nem az egész amerikai magyarságról kell kilenc hónapig gondoskodnia, hanem ilyen és ehhez hasonló, személyes találkozásoknak kell történnie.

Azt hittem idáig nem jut el a pálinka

Eszter amióta csak megérkezett, bőröndből él, ő amolyan „utazó KCSP-s”, de ezt nem tartja vállalhatatlanul nehéz feladatnak. Annál is inkább, mert kezdettől fogva megkapott minden segítséget, amit csak várhatott és gyorsan befogadta a közösség. Megdöbbenéssel és elismeréssel beszélt arról, amit a Csipketáborban élt meg, érkezése után mindössze tíz nappal. Az egyik pillanatban még alig ismert valakit, a másikon már azt vette észre, olyan atmoszféra veszi körül, amiben otthon érzi magát. Mintha nem is az óceán, hanem csak az országút túloldalára ment volna. Azonnal megtalálta a helyét a nagy sürgés-forgásban és könnyen feloldódott multság és munka egészséges harmóniájában. A Csipketáborba szerte Amerikából érkeznek résztvevők minden évben. Beszélgetésünkkor a tábor legfényesebb pillanataira emlékezett vissza. Minden este táncház volt, amire Eszter így emlékszik: „Lenyűgöző volt, ahogy egy-egy idősebb ember is felállt és táncolta a legényest. Mintha újra a fiatalságukat élnék meg szeretett hazájukban.” A tábor nagyszabású gálaesttel zárult, ahol a gyerekek megcsillogtathatták a népzene- és néptáncstudást, amit a héten magukba szívtak. Itt aztán igazán érezni lehetett a magyarság ízét. Időnként szó szerint is. A tábor ugyanis nemcsak gyerekeknek szólt és a felnőttek nemcsak a magyar zenét és táncot, hanem a finom magyar pálinkát is jó kedvvel élvezték, nem sajnálva ezt Esztertől sem. Ottlété alatt sokszor fejezték ki

irányába vendégszeretetüket ilyen módon. Ehhez azt is érdemes megemlíteni, hogy az Amerikában élő magyarok az itthoni nedűk közül mindig csak a legjobbat viszik magukkal. Így van ez egyébként a magyar kultúrának sok más hazulról elvitt részével. Akik őrizni akarják az identitásukat, jellemzően a legszebbet, a legjobbat igyekeznek megőrizni és továbbadni.

Hálásak és megbecsülik az embert

A Csipketábor csak egy a sok program közül, amelyekben Eszternek volt alkalma részt venni és segíteni. Egyik fő feladata a Magyar Baráti Közösség által évente megrendezett ITT-OTT Találkozó szervezése volt. Cserkésztáborban is járt, sőt ahogy ez más ösztöndíjasokkal is megtörtént már, nagy valószínűséggel őt magát is cserkészzé fogják avatni. Magyar cserkészzé, Amerikában. Rendkívüli élményt jelent számára megtapasztalni azt a sajátos öntudatot, ami az ott élő magyarokat jellemzi és ennek része az is, hogy a mindennapokban egyébként csak angolul beszélő gyerekek a cserkészfoglalkozásokon egymás közt szinte mindig magyarul beszélnek és már az egészen fiatalok is tudatosan odafigyelnek erre. Amit pedig ő hozzá tud tenni a programokhoz, azt mindig nagy hálával fogadják, legtöbbször megköszönik, bármilyen apróság legyen is az. Ahogy az ottani magyarok életéről egyik barátja, Szénás Zalán írt, nagyon átérezte az utóbbi hónapokban: „Sűrűn csillagos volt az ég. Imádkoztam egyet és a csillagokkal szenderültem álomba. Ha most felnézek az égboltra, akkor ugyanazt látom, mint akkor. Nézz fel fiam. Látod, hogy mennyire messze vannak a csillagok hozzánk képest és hogy mégis mennyire közel vannak egymáshoz? Minden csillag az égen egy-egy magyar ember és ahogy láthatod, van amelyik közel van egymáshoz, van amelyik távol van mindentől és mindenkitől, de magyar. És az egész égbolt a világ. Mindenhol ott vagyunk és türelmesen várjuk, hogy hazatérhessünk. Együtt legyünk, eggyé váljunk.”

***

Jó helyen vagyok

Írta: Széplaky Bálint

2017. december 12. kedd, 20:22 -

Túl mindhárom beszámolón, három különböző emberrel beszélgetve a világ három, egymástól távoli pontjáról, sok szívmelengető történetet hallottunk. A három ösztöndíjas igen különböző módon élte meg saját feladatát, egy valami mégis közös mindhármukban. Ez pedig a személyes jelenlét ereje, amit semmilyen más támogatás nem pótolhat. Ebben kel életre az anyaország gondoskodása az onnan érkező által. Talán ebben van a Kőrösi- és Petőfi-ösztöndíjprogramok igazi ereje. Talán ez az, ami olyan sikeressé teszi az egészet.

Széplaky Bálint